THE ROLE OF THE TEACHER IN THE COMMUNITY OF INQUIRY

Rusu Paraschiva Rodica
PhD. Student, „Ștefan cel Mare" University of Suceava

Abstract:Philosophy can be brought into the realm of children through Philosophy for Children. This type of (teaching) philosophy allows children to develop the philosophical dimension in their lives. But behind teaching philosophy for children always should be teachers who are able to solve and to think openly, multidimensional and flexible in many ways the solutions to problems. The teacher must deploy a type of thinking aiming to inspire the children.
The role of the teacher in a community of inquiry is to facilitate child's understanding. The content of class discussions refers, generally, to philosophical concepts, but the activities are not undertaken in a formal manner.Considering that some philosophical concepts are controversial or difficult to be defined clearly, the teacher does not have to provide the final answer to his questions, sometime not even after debate. Children are gradually able to form their own conception of freedom, justice, beauty, time, space, what a person is, whether the universe has a beginning or not, if exist life after death, abortion; all of these through discussions between colleagues, under the supervision and guided by teacher's questions, or the exercises in the teacher's manual.
A modern teacher is the one adapted to the ever changing society and those who teach philosophy for children must spark curiosity in his students and not just expose his own knowledge. Society need this modern professor to instill their children with critical thinking and with the capacity to solve important issues in life.
Perhaps the Children's Philosophy will not change the world, but it has the potential to change the individual worlds of each child if that child has a well-trained and dedicated professor.

Keywords: community of inquiry, philosophy for children, teacher, students, society;

Filosofia a fost mult timp considerată domeniul adulților. Foarte mulți oameni cred că filosofia este dificil de înțeles și este privită ca un domeniu exclusiv al academicianului. Cu toate acestea sunt de părere că se poate, totuși aduce filosofia din mediul academic universitar, în cultura generală și în preocuparea copiilor. Filosofia pentru copii nu are în vedere filosofia în ansamblul ei, ci este mai degrabă centrată pe cum să îi învețe pe copii să pună întrebări, să gândească pentru ei înșiși și să descopere lucruri noi.

"Filosofia pentru copii (FPC) a fost concepută în S.U.A, în anii 1970 și se datorează în principal lui Matthew Lipman. Acesta a fost mai întîi preocupat de problemele de raționament a studenților și apoi de lipsa de interes în educație, crezînd că dezvoltarea gîndirii copiilor ar trebui să fie prima prioritate a școlilor."[1]

În colaborare cu colegii săi, el a construit un curriculum format din romane filosofice, în care personajele sunt copii care descoperă și explorează concepte filosofice. Lipman a creat manuale de instruire cu o pedagogie specifică elevilor, cu o organizare detaliată și orientări procedurale cunoscute ca comunitatea de cercetare, în care „sala de clasă este gîndită ca o comunitate pluralistă, axată pe dialog și activitate de colaborare, în care toți membrii săi au o parte activă și echitabilă."[2]

[1]Riku Valitalo, Hannu Juuso, Ari Sutinen., *Philosophy for Children as an Educational Practice*, Springer Science Business Media Dordrecht, 2015, p.79
[2] Cam, P. *Twenty thinking tools: Collaborative inquiry for the classroom*. Camberwell,Vic.:ACER Press, 2006, p.8.

BDD-A30566 © 2019 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 09:11:30 UTC)

Ideea de clasă ca o comunitate de cercetare este cel mai important lucru care se întîmplă în timpul desfășurării programului, fiind totodată fundamentul programului *Filosofiei pentru copii*, care pornește de la nemulțumirea lui Lipman potrivit căreia „copiii lui nu au fost învățați să gîndească la școală.”[3] El susține că este normal ca copiii să-și pună întrebări, inclusiv întrebări filosofice profunde. Într-o comunitate de cercetare din clasă, profesorul folosește propriile întrebările spontane ale copiilor și experiențe acestora pentru a se angaja în dialogul comun. Prin recunoașterea părerilor lor personale și prin posibilitatea de a le da dreptul să se exprime liber se consolidează stima de sine și se dezvoltă încredere în sine.

„La mijlocul anilor '70 a fost înființat oficial la Montclair State College (acum Universitatea de Stat din Montclair) *Institute for the Advancement of Philosophy for Children - IAPC*. În aceea perioadă s-au evidențiat îmbunătățirile semnificative ale abilităților de citire și de gîndire critică ale copiilor de clasă medie care au fost implicați în programele IAPC. Ulterior, Institutul a produs materiale compuse din romanele lui Lipman și, sub conducerea colegiului IAPC, a introdus mii de copii din New Jersey, din Statele Unite și chiar din întreaga lume în programele educaționale IAPC. În anul în care se înființează Institutul pentru Promovarea Filosofiei pentru Copii mai exact 1974, coordonatorul principal al acestui proiect este nimeni altul decît Matthew Lipman, urmînd ca în anul 1985 să se inființeze Consiliul Internațional de Cercetare Filosofică cu Copiii (*International Council of Philosophical Inquiry whith Children* - ICPIC), care nu are însă același impact major ca cel pe care-l are IAPC.”[4]

Filosofia pentru copii (P4C), permite copiilor să participe la un dialog în cadrul unei comunități de cercetare. Comunitatea de cercetare este un tip specific de clasă în care copiii se simți bineveniți, motivați și siguri să-și exprime ideile și să își împărtășească opiniile, cu ajutorul profesorului care joacă un rol foarte important.

Comunitatea de cercetare este o sintagmă tradusă din limba engleză și o găsim în două forme și anume: „community of inquiry” care definește un grup de indivizi implicați într-un proces de investigație empirică sau conceptuală a situațiilor problematice și „community of enquiry”, dar al cărei sens trimite mai degrabă către ideea de investigație riguroasă, de interogare sistematică în vederea stabilirii adevărului.

În programa școlară pentru disciplina opțională *Filosofie pentru copii,* aprobată în România de ordinul ministrului educației naționale Nr. 4887/ 26.08.2013, s-a folosit sintagma „community of enquiry”, în aceeași programă regăsindu-se termenul tradus și anume „comunitate de cercetare”.[5]

În viziunea lui Dewey copiii sunt „în mod natural curioși și aveau interes pentru a se ancora în conversație, în a face lucruri sau în a-și exprima latura artistică”.[6] Lipman a extins această idee pentru dezvoltarea filosofiei educaționale. S-a urmărit dezvoltarea intelectuală și a spiritului social al elevilor, dar și dispozițiile și capacitățile necesare cetățeniei active și reflective, în cadrul comunității de cercetare. Dar pentru ca aceasta să fie posibil, este necesar ca în spatele predării filosofiei pentru copii să fie profesori care nu doar că pot gestiona gîndirea și rezolvarea problemelor, dar care să inspire și să faciliteze o astfel de gîndire cu elevii lor. Într-o societate a cunoașterii, ca cea de astăzi, pentru a putea promova un sistem de învățămînt cu standarde ridicate, ar trebui să calificăm profesori capabili să genereze

[3]Lena, Green.,*Developing the language of thinking within a classroomcommunity of inquiry: pre-service teachers' experiences,*South African Journal of Education, Volume 32(3), August 2012, p.321
[4] Michel Tozzi, *Helping Children To Philosophizing: State of the Art, Live Issues, Outcomes and Proposals*, Diogenes 224:49-60, 2009, p.49
[5] http://programe.ise.ro/Portals/1/Curriculum/Progr_Aug/Filosofie%20pentru%20copii-p-1-2.pdf
[6] John Dewey., *The Scool and society*. Chicago: The University of Chicago Press, 1956/1899, pp. 47-48

BDD-A30566 © 2019 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 09:11:30 UTC)

creativitate și ingeniozitate printre elevii lor, dar și flexibilitate pentru ca predarea să fie „o formă de viață și o misiune socială în continuă schimbare”.[7]

Din acest motiv, rolul profesorului într-o comunitate de cercetare este acela de facilitator al muncii copiilor, iar conținutul discuțiilor din clasă este în general în jurul unor concepte filosofice. Avînd în vedere că unele conceptele filosofice sunt controversate sau dificil de definit în mod clar, profesorul nu trebuie să ofere răspunsul final la întrebările în discuție. Cu ajutorul discuțiilor dintre colegi, întrebările profesorului sau exercițiile din manualul profesorului, copiii reușesc treptat să-și formeze propria lor concepție despre libertate, dreptate, frumusețe, timp, spațiu, ce este o persoană, dacă universul are un început sau nu, dacă există viață după moarte, avort.[8]

În timpul discuțiilor de orice fel, profesorul are responsabilitatea de a se asigura că există respect față de celelalte persoane. „Dacă după un comentariu al unui copil, un adult spune „ai afirmat o prostie”, profesorul trebuie să oprească discuția și să reamintească că dezaprobarea nu este ceva greșit, însă să se dea dreptul tuturor celor care vor să justifice acea dezaprobare. Un lucru foarte important este acela de nu uita pe nimeni dintre cei care vor dreptul la replica; rolul profesorului fiind acela de a ordona replicile fiecăruia pe rînd, fără însă de a face greșeala de a uita pe cineva.”[9]

Parker Palmer’s susține că „predarea de calitate nu poate fi redusă la tehnică: predarea de calitate rezultă din identitatea și integritatea învățătorului...”[10]astfel că pedagogia întruchipează eul, identitatea și practicile de predare a fiecărui profesor, referindu-se la o unicitate care provine din harul fiecăruia de a fi profesor.

Profesorul trebuie să înțeleagă că spațiul și timpul oferite de comunitatea de cercetare copiilor și adolescenților în școli nu trebuie folosite pentru a-și transmite propriile valori elevilor, ci pentru „a oferi un teren fertil de cultivare pentru a explora idei și a-i lăsa și încuraja să își construiască propriile lor valori.”[11]

O perspectivă promițătoare în adaptarea filosofiei pentru copii o constituie adoptarea unei viziuni constructiviste asupra predării și învățării. În cadrul acestei viziuni profesorul și elevii sunt recunoscuți ca entități individuale care au o viziune personală, argumentată de înțelegere a propriului eu și a lumii. Din aceasta rezultă că predarea filosofiei este mai aproape de artă decît de știință. Fiecare profesor are propriul său mod creativ și artistic de a preda, iar principiile sale directoare în pedagogia filosofiei sunt unice pentru individ. „Constructivismul este o paradigmă a învățării care descrie procesul de formare a cunoștințelor. În învățarea constructivistă, elevii învață mai degrabă în mod activ, decît să aștepte pasiv ca profesorul să le alimenteze cu informații.”[12]

Acceptarea perspectivei constructiviste asupra predării filosofiei implică o atitudine de adaptare, în locul uneia de însușire, de descoperire a mediului înconjurător pentru dobîndi cunoștințe, prin „remodelarea cunoștințelor dobîndite și crearea unor noi cunoștințe”.[13]

---

[7] Hargreaves, A,. *Teaching in the knowledge society: Education in the age of insecurity*. New York: Teachers College Press,2003, p.2

[8]Eugenio, Echeverria, *Children and Philosophy: is this possible?* Gifted Education International, Vol.22 Mexico, 2007, p.133

[9] Ibidem, p.134

[10] Palmer, P. J.,*The courage to teach: Exploring the inner landscape of a teacher’s life.* CA: Jossey-Bass,1998, p.10

[11] Eugenio, Echeverria, *Children and Philosophy: is this possible?* Gifted Education International, Vol.22 Mexico, 2007, p.134

[12] Ellison N. B.; Wu, Y.,*Blogging in the Classroom: A Preliminary Exploration of Student Attitudes and Impact on Comprehension*., Journal of Educational Multimedia and Hypermedia, 17 (1), 2008, pp.99-123.

[13] Sternberg, R., *Applying Psychological Theories to Educational Practice*. *American Educational Research Journal*, 45 (1), 2008, pp 150-166.

BDD-A30566 © 2019 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 09:11:30 UTC)

Constructiviștii[14] amestecă experiențele lor prezente și trecute cu scopul de a face noi descoperiri, și prin acest mod ei dobîndesc cunoștințe. Învățarea orientată constructivist presupune înțelegerea lucrurilor și nu acceptarea informațiilor la valoarea lor nominală. Într-adevăr, elevii sunt încurajați să internalizeze și să remodeleze informațiile, transformîndu-le prin observație activă.[15] Transformarea informației trebuie să fie semnificativă în acord cu weltanschauung elevului. Acesta trebuie să îi „aproprieze" informația și să o transforme potrivit modului său de a cunoaște. Prin procesarea cognitivă elevul va putea să-și organizeze gîndurile în reprezentarea logică prin punerea în comun a cunoștințelor nou dobîndite cu cunoștințele deja dobîndite anterior.[16]

"Cei care folosesc constructivismul la clasă, spun că învățarea este o construcție mentală care are loc în mod colectiv. În clasa constructivistă, învățarea este facilitată de colaborare. Este vorba de interacțiune pentru a găsi soluții la o anumită problemă. Studiile au constatat că elevii care au fost învățați folosind o abordare constructivistă sunt foarte motivați și se bucură atît de procesul de învățare, cît și de cele învățate mult mai mult în comparație cu omologii lor din sălile de clasă tradiționale."[17]

În cele relatate mai sus, am încercat să redau cîteva aspecte bazate pe propria experiență, mai întîi ca elev, pentru că toți am fost elevi cîndva și mai apoi ca profesor într-o comunitate de cercetare, predînd filosofia pentru copii, desfășurată în cadrul unei cercetări în domeniul. Filosofia pentru copii nu schimbă lumea, dar are potențialul de a schimba lumile individuale, ale fiecărui copil.

Am ajuns la concluzia că mediul din clasă, predarea profesorului și învățarea elevilor necesită o transformare fundamentală. Mai mult, sunt convinsă că educatorii au responsabilitatea de a dezvălui elevilor lor adevărata lor frumusețe interioară și de a le insufla un sentiment de mîndrie în ceea ce se străduiesc să obțină. Rolul profesorului într-o comunitate de cercetare fiind responsabil de orientarea și ghidarea elevilor în propriul univers al cunoașterii. Ca profesor într-o comunitate de cercetare, ce desfășoară un studiu, care se materializează cu o oră pe săptămînă, pe parcursul unui an școlar, de *Filosofie pentru copii*, la două clase (clasa a V și clasa a VI) mă aștept ca la sfîrșitul cercetării pe care o desfășor, să obțin rezultate care să contribuie la promovarea acestui nou domeniu, în care sunt implicată cu atît de mult interes.

BIBLIOGRAPHY

1. Cam, Philip. *Twenty thinking tools: Collaborative inquiry for the classroom*. Camberwell,Vic.:ACER Press, 2006
2. Ellison N. B.; Wu, Y., *Blogging in the Classroom: A Preliminary Exploration of Student Attitudes and Impact on Comprehension*., Journal of Educational Multimedia and Hypermedia, 17 (1), 2008
3. Eugenio, Echeverria, *Children and Philosophy: is this possible?* Gifted Education International, Vol.22 Mexico, 2007

[14] Mayer, E. R., *Nine Ways to Reduce Cognitive Load in Multimedia Learning, Educational Psychologist, 2003 , pp. 38(1),* 43-52.
[15] Liaw, Shu. S., Consideration For Developing Constructivist Web-based Learning. *International Journal of Instructional Media, 2004, pp.*31(3), 309.
[16] Mayer. E. R., *Multimedia aids to Problem-solving transfer, International Journal of Educational Research, 1999, 31(7), pp.* 611-623.
[17] Qais Faryadi., *Teaching Philosophy Statements,IOSR Journal of Research & Method in Education (IOSR-JRME) e-ISSN: 2320–7388,p-ISSN: 2320–737X Volume 5, Issue 6 Ver. III (Nov. - Dec. 2015), pp. 61-66 www.iosrjournals.org*

BDD-A30566 © 2019 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 09:11:30 UTC)

4. Hargreaves, A,. *Teaching in the knowledge society: Education in the age of insecurity*. New York: Teachers College Press,2003
5. http://programe.ise.ro/Portals/1/Curriculum/Progr_Aug/Filosofie%20pentru%20copii-p-1-2.pdf
6. John Dewey., *The Scool and society*. Chicago: The University of Chicago Press, 1956/1899
7. Lena, Green.,*Developing the language of thinking within a classroomcommunity of inquiry: pre-service teachers' experiences,*South African Journal of Education, Volume 32(3), August 2012
8. Liaw, Shu. S., Consideration For Developing Constructivist Web-based Learning. *International Journal of Instructional Media, 2004*
9. Mayer, E. R., *Nine Ways to Reduce Cognitive Load in Multimedia Learning, Educational Psychologist, 2003*
10. Mayer. E. R., *Multimedia aids to Problem-solving transfer, International Journal of Educational Research, 1999*
11. Michel Tozzi, *Helping Children To Philosophizing: State of the Art, Live Issues, Outcomes and Proposals*, Diogenes 224:49-60
12. Palmer, P. J.,*The courage to teach: Exploring the inner landscape of a teacher's life.* CA: Jossey-Bass,1998
13. Qais Faryadi., *Teaching Philosophy Statements,IOSR Journal of Research & Method in Education (IOSR-JRME) e-ISSN: 2320–7388,p-ISSN: 2320–737X Volume 5, Issue 6 Ver. III (Nov. - Dec. 2015 www.iosrjournals.org*
14. Riku Valitalo, Hannu Juuso, Ari Sutinen., *Philosophy for Children as an Educational Practice,* Springer Science Business Media Dordrecht, 2015
15. Sternberg, R., *Applying Psychological Theories to Educational Practice. American Educational Research Journal,* 45 (1), 2008

BDD-A30566 © 2019 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 09:11:30 UTC)